

America Esperantisto

DECEMBER, 1916

AMERIKA ESPERANTISTO

Official Organ
of

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA, Inc.

a propaganda organization for the furtherance of the study and use of the
International Auxiliary Language, Esperanto

Editor

Dr. C. H. FESSENDEN, Newton Centre, Mass.

Assistant Editor

Isabelle M. Horn, Box 804, San Jose, Calif.

Poetry & Beginners' Depts.

Herbert M. Scott

Advisory Board

J. D. Hailman, Pres., E. A. N. A.
Judge W. R. Daingerfield
Ernest F. Dow
Kenneth C. Kerr

Dr. D. O. S. Lowell
D. E. Parrish
Dr. B. K. Simonek
Lehman Wendell

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary.

BERKELEY, CALIF.

Berkeleya Esperanta Rondo,—Classes Monday and Tuesday evenings at 8.00.—Meetings Wednesday evenings.. Address H. S. Lane, Sec'y, 1323 Oxford St.

OAKLAND, CALIF.

Oakland Esperanta-Rondo; L. D. Stockton, Sec. & Treas., 436 15th St.

BOSTON, MASS.

Boston Esp. Soc., 402 Pierce Bldg., Copley Sq. Meets Tues., 8 P. M. R. Goodland, Sec.

BUTTE, MONT.

Argentarka Esp. Rondo, kunvenas vendrede, 8.00 P. M. C. L. Williams, Sek., 311 E. Mercury St.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park Fr. Kovarik, 2502 S. Kedzie Ave., Sek.
La Esp. Oficejo, 1659 Blue Island ave.
F-ino R. Votlučka, 1539 W. Jackson Blv. Sek.
Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

CINCINNATI, OHIO.

Cincinnati Esperanto Soc., 629 Vine Street. E. H. Becker, Sec., 511 Sycamore St.

DELPHOS, OHIO.

Delphos Esperanto Klubo, Carnegie Library; Meets every Tuesday, 7.30 P. M., A. J. Laudick, Secy.

CLEVELAND, OHIO.

La Zamenhofa Klubo; S. Kozminski, Sek., 3913 Sackett Ave.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 507 Breitmeyer Bldg., open daily. Library at disposal of everybody, daily 7 A. M.—9 P. M., except Tues. and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8-10 P. M.

La Pola Esp. Unuiĝo, ĉiusemajne, Magnus Butzel Library, Harper & E. Grand Blvd.
La Septentrio, Tues., 8.00 P. M., 578 Alexandre ave., W.

HOUSTON, TEXAS.

Houston Esperanto Rondo, ĉiun mardon, 8.00 P. M., ĉe Y. M. C. A. S-ro A. F. Sundermeyer, Sek.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists, S-ino B. H. Kerner, Sek. 632 Summit ave., 2nd Mondays, 8 P.M.

NEW YORK, N. Y.

Greater New York Esperanto Society.
C. C. Coigne, Sec'y, 243 Bedford Pk. Blvd.

NEW YORK (Bronx) N. Y.

Bronx Esperanto Society, Morris H. S.
C. C. Coigne, Sec'y, 243 Bedford Pk. Blvd.

NEW YORK (Manhattan) N. Y.

The New York Group, Wash. Irving H. S.
Jos. Silbernig, Sec., 235 E. 18th St.

NEW YORK (Manhattan) N. Y.

Germana Esperanto-Societo, 1966 Broadway, Rm. 27... Open every Wed. for information 7-8 P.M.; Meetings and classes, 8-9.30 P.M.

PHILADELPHIA, PA.

Phila Esp. Soc., J. F. Knowlan, Sec., 45 No. 13th St. Meets 4th Fri., Windsor Cafe, 1217 Filbert St.

PHILADELPHIA, PA.

Rondeto de Litovo-Polaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art Wm. Smith, Sec., 7315 Greenwood St.
Fridays, 8 P. M., Teachers' Rm., Carnegie Inst.

PORTLAND, ME.

Portland Esperanto Society, Trelawny Bldg., Mrs. Wm. C. Tapley, Sec'y, 13 East Promenade.

ROCKFORD, ILLS.

Skandinava Esperanto-Instituto, 417 7th St.
Joseph Johnson, Sec'y, 2315 Parmele St.

SALT LAKE CITY, UTAH.

Salt Lake Esperanto Club,
Mrs. F. M. McHugh, Sec., 4002 So. State St.

SAN FRANCISCO, CALIF.

San Francisco Rondo, meets Friday eve., Rm. 127, Lick Bldg., 35 Montgomery St., F-ino M. D. Van Sloun, Sec'y, 946 Central Ave.

TILDEN, NEBR.

Esperanto-Fako de la Nebraska ŝtata Kristana Celada Unuiĝo,
Estro, Pastro Chas. P. Lang, Tilden, Nebr.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society
Business Institute, every Friday, 8.00 P. M.

The "E" BADGE! The Best Yet

Excellent quality green enamel star, with gold-plated back—either brooch pin or lapel button with patent screw fastener. Letter E in gold.

POSTPAID 35 CENTS

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc
WEST NEWTON, MASS.

FOR THE BEGINNER

A list of text-books and literature suitable for the NEW ESPERANTIST STUDENT. Carefully selected and especially recommended:

Practical Grammar of the International Language

(Ivy Kellerman Reed, Ph. D.)

50 CENTS

Complete Grammar of Esperanto (Kellerman) cloth,	\$1.25	El Komedioj (Zamenhof)	.10
Introduction to Esperanto (Baker)	.05	Ĝis la Revido (English & Esperanto)	.05
English-Esperanto Dictionary (Harris)	.25	Karlo (Privat)	.15
Tra la Jaro (Waddy) cloth,	.50	Kolomba Premio (Dumas)	.10
Ekzercaro (Zamenhof)	.35	Mopso de lia Onklo (Chase)	.15
Aladin aŭ la Mirinda Lampo (Cox)	.18	Patrino Anserino (Stoner)	.15
Ala Baba kaj la 40 Rabistoj (Cox)	.14	Princo Vanc' (Bates-Harris)	.35
Elektitaj Fabeloj (la Fontaine)	.18	cloth, gold-stamped,	.75
		Sep Ridoj (Wendell)	.25
		Sub la Meznokta Suno (Wendell)	.35

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

WEST NEWTON, MASS.

"DISERVO"

We have a few copies of the "DISERVO" used at the service in Annapolis, July 30, 1916. Neatly printed and bound in good quality paper cover.

WHILE THEY LAST, 10 CENTS

The American Esperantist Co., Inc.

WEST NEWTON, MASS.

DEZIRAS KORESPONDI

One insertion: 10 cents; four insertions: 25 cents. Announcement consists only of name and full address.

Unufoja anonco: 20 sd.; kvarfoje 50 sd. Anonco konsistas nur el nomo kaj plena adreso.

Ĉiuj Amerikaj nomoj kiuj aperas sub ĉi tiu rubriko aperas ankaŭ senpage en "Kataluna Esperantisto" (Barcelona, Hispanujo), per speciala aranĝado kun tiu administracio. Tiamaniere ni donas al niaj amikoj bonegan metodon por akiri plenan liston da korespondantoj, preskaŭ senpage.

Moskvo, Ruslando, Arbat Denejny, per, 4 kv. 11. F-ino Adja Bikova deziras interŝanĝi Il. Pk. 12
 S-ro William J. Leahy, Box 55, Stonington, Conn., Usono.
 Moskvo, Ruslando, Novaja Basmannaja, d 10-12, kv. 27-28, S-ro Leo Skazin deziras korespondi per Il. Pk. kun vidajoj de riveroj, kanaloj kaj urboj, markojn bildflanke. 12
 Moskvo, Ruslando, Lubjanskij pr. 3, Instituto de Esperanto, F-ino Treuman. 12
 S-ro Petro Babić, G.P.O., Auckland, New Zealand (Il. PK).
 S-ro Jakov Vodanović, G.P.O., Auckland, New Zealand, (Il. PK) 8
 S-ro Fernand Lepercq, Soldato, 13a reg. Inf., Audeloncourt par Clesmont, Haute Marne, Francos. Ĉiam respondos.
 S-ro N. Rudnický, poŝt oficisto, Taškent Ie, (Russian Turkestan, Central Asia), pri vivo kaj laborkondiĉoj en Ameriko Ĉar leteroj ne estas riceveblaj, skribu per PK.
 S-ro N. T. Goddard, 113 N. Univ., Vermillion, So. Dakota, Usono. 2
 F-ino Leona M. White, Beloit, Kans., Usono. Nur kun fremduloj. 2
 S-ro W. O. Wanzer, Beloit, Kans., Usono. Nur kun fremduloj. 2
 S-ro Henriko Chantry, Tendaro 1, Barako 30, Zeist, Holland.
 S-ro Armand B. Coigne, 243 Bedford Park Boulevard, New York, U. S. A. Deziras tuj korespondi letere kun personoj interesataj pri psika enketado kaj eksterordinara psikologio. Precipe kun kuracistoj kaj psikologoj, ankaŭ kun neadeptuloj. 1
 S-ro Albert Burkett, 113 N. Univ., Vermillion, So. Dakota, Usono. 2

S-ro Wm. A. Knox, 113 N. Univ., Vermillion, So. Dakota, Usono. 2
 S-ro M. W. Pangburn, 113 N. Univ., Vermillion, So. Dakota, Usono. 2
 S-ro Benecchio Alessandro, Correspondante Mondiale, Cassella Postale 19636, Lugano, Switzerland. 1
Camp de Harderwijk, Holland
 S-ro Jos. Remy, Barako 34 (PK). tf
 S-ro Ghislain Debrar, art. de fort., baraque.
 S-ro Mathieu Depireuse, art. de fort., baraq. 34
 S-ro Joseph Remy, brig. armee Belge, bloc 34
 S-ro Hubert Dandy, Baraque 20, Brig. Camp
 S-ro J. Van den Brande, Brig. Baraque 34
 Francois Huon, Comp. Cyciste, Baraque 31
 Georgo Cartreul, 3a Chasseurs a pied. 7

MONOGRAM-PRESILO

Oportuna, kompakta, distingiga, neta, ĉiamdaŭra. Ideala donaco por ia okazo.. Unu aŭ du ĉefliteroj—25 cendoj.
 Leahy's, Bx. 264, Alexandria, Va.

MIGRANTAJ KARTOJ ! ! !

6 FOR 10 cts. 25 FOR 25 cts.

E. H. BECKER

332 Third Ave., Dayton, Ky.

Kiel Mi Scias ke la Mortintoj Revenas
 by W. T. Stead, late of London
 one of the leading Esperantists of England.
 Esperanto translation soon to be issued.
 Prices not yet set, but information will be forwarded on receipt of inquiry, when published. Boston Esperanto Society, 402 Pierce Bldg., Boston, Mass.

SHEET MUSIC

IN
 ENGLISH & ESPERANTO
 WITH KEY TO ESPERANTO

Evening and Morning
 Torn From Each Other
 Save the Boys
 Peace Between Nations
 The Home Place
 The Santa Claus Ship
 A Cruel War
 America's Prayer for Peace
 Too Precious To Lose
 Lay Down Your Arms, Ye Nations
 No Flowers For Me When I'm Gone
 Save United States From Rum
 United States of Europe
 If 'Twas Your Boy or Mine

Two Songs in One Each 15c postpaid

A. E. BEATTY, Cardington, O.

YOU NEED IT

IN

Correspondence & Conversation

THE HARRIS'

ENGLISH ESPERANTO DICTIONARY

25 CENTS POSTPAID

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

WEST NEWTON, MASS.

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

WEST NEWTON, MASS.

ONE DOLLAR A YEAR Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50) SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukaĵoj kaj novaĵoj ĉiam prefere akceptitaj. Oni ne resendadas neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

VOL. 19

DECEMBER, 1916

NO. 4

EL LA REDAKCIA SANKTEJO

Al ĉiu leganto de **Amerika Esperantisto**,—feliĉan kaj prosperan Novjaron. Sendube ĉiu el ni ricevis la antaŭan esprimon de bonvolo el multaj amikoj okaze de la malfermo de nova paĝo en la Libro de l' Vivo.

“Por nia Esperanta movado feliĉan kaj prosperan Novjaron”—tion deziras ĉiu, kompreneble, sed ĉu ni forlasos la esprimon tie, kaj atendas sukceson sen iaj penadoj niaflanke? Kiam vi ricevas Novjaron esprimon de viaj amikoj ĉu vi tiam komforte sidiĝas, kaj rigardadas la marŝadon de la Progreso, esperante kaj atendente vian feliĉecon kaj prosperecon sen plua laboro? Ni opinias ke ne. Estas logike, do, esperi ke nia Esperanta afero progresadu sen laboro, sen espero kaj sen penado, nur ĉar ni deziras ke ĝi tion faros? Ni ankaŭ opinias ke ne. Estas, do, persona ŝuldo de ĉiu interesulo ke li antaŭen puŝas la Esperantan movadon tiel energie, tiel konsciencie, kaj tiel forte, kiel li povas. Tia propagandado ne estas donaco de vi al ia persono, ia grupo, ia asocio,—ĝi estas nur via devo al la doktrino kiun vi predikas. Se vi jam ne sufiĉe studis la Esperantan situacion kaj la propagandadon

kiu necesas al ĝia vivo, pripensu hodiaŭ. Se vi estas vere Esperantisma Esperantisto, 1917 estos la plej granda jaro el nia historio. Ree al ĉiu,—feliĉan Novjaron!

La Redaktoroj.

—o—

Niajn Gratulojn!

Le jenaj Esperantistoj geedziĝis en Philadelphia dum la pasinta monato: S-ro Adam Dagus kaj F-ino Marion Kamorak.

D-ro Joseph Noble, vic.-prez. de la Phila Societo, kaj verkisto de “Ĝis la Revido,” kun F-ino Helen Veach, el New Castle, Pa.

La korajn bonvolojn de ĉiuj Esperantistoj al la feliĉaj paroj.

—o—

NEKROLOGIO

El Meksikujo ni ricevis la doloran sciigon pri la morto de nia amikino kaj fervora samideanino, F-ino Alicia L. Nohl, el Tacubaya. Ĉiam agema Esperantistino, ŝia ĉefa intereso estis la propagandado de la internacia lingvo inter la blinduloj. Tiu ĉi branĉo de nia samideanaro plej forte sentas la perdon. Al ŝia fidela kaj amata

amikino, S-ino Natalie von Schenck, kun kiu ŝi loĝis dum 50 jaroj, kaj al la Esperantista Amikaro, kiun ŝi fervore subtenadis, ni esprimas korplenan simpatian. Sia spirito gvidu kaj helpu nian karan aferon.

—La Redaktoroj.

El Meksika tagjurnalo:

Nekrologio

Esperantista Amikaro, dolorplene komunikas al Gesamideanaro, bedaŭrindan morton de Fraŭlino Alicia L. Nohl, okazinta la 25an de la nuna monato en Takubaja. Ni rememoru dum nia vivo ke la kara malaperinto laboris senlace por nia grava afero.

—o—

The other day we had a letter which is worthy of public notice. It contained two sheets with a comparatively few lines on each,—in fact each sheet was a complete letter in itself. One was making returns for membership and had check to cover the same; it was addressed to the Association and the check made out to the Association. The other letter was to the Company, containing an order for books, with check to the Company attached.

If we were running a big business and wanted a ten-thousand dollar manager we should write to Mr. C. L. Williams, of Butte, Montana and ask him if he didn't want to apply for the place.

Compare the above with some such letter as this and guess which kind you would prefer to receive.

Esperanto Office,
West Newton, Mass.
Gentlemen:—

I did not receive my last number of the magazine on time and when I did get it there was too much English (Esperanto) in it. Why don't you publish it entirely in Esperanto (English) as I like it better that way? Please send me the examination questions for the elementa diplomo. I should like a copy of the New Testament and two copies of *Princo Vanc'*. Please renew my subscription to the Saturday evening Post and

send me a membership card for this year.

I am enclosing a money order to cover the above.

Very truly yours,

P. S.—By the way, I moved from 111 'steenth St. to 222 41144th St. some months ago and forgot to notify you. Do you suppose that had anything to do with my magazine not coming?

Here is a puzzle for a cut-up-picture expert and an expert accountant, and it is only a slightly exaggerated sample of a good part of our correspondence.

A letter on Company business, addressed to the Company, with check or money order made to the Company, and a separate letter and check for any Association business would save our grey hairs and reduce the complication of the accounts. It is too much to be expected but come as near it as you can. The majority of our delays and mix-ups are due to complex and tangled correspondence. When it comes to a question of placing the blame, **WE GET IT!**

—o—

Is Esperanto dead? We should say **NOT!**

Is Esperanto becoming moribund? **Decidedly NO!**

This number of the magazine is largely made up of two significant episodes, mentioned in the order of their occurrence.

First: the report from the Central Office at Paris, showing how the spark of Esperanto is being kept alive by the devoted women in a war-stricken country and telling of the propaganda by means of the Red Cross booklets.

Second: and of great significance the editorial from N. Y. Journal of Commerce for Dec. 26, and the letter of reply published Dec. 27.

There is a demand for a universal language to be used in Commerce and Diplomacy. None of the dominant languages of the world would be accepted. The attempts to establish Ido and the host of rivals of Esperanto have absolutely and utterly failed and there is reason to believe that any organized attempt to originate such a language at this time would either fail utterly,—or years would be consumed in perfecting it sufficiently to make it at all practical.

Esperanto is established. It can be intelligently written and spoken. It has been very generally used for pleasure purposes. It has been successfully used in Commerce. It has been used by one or more of the warring nations for propaganda purposes. It is approved and used by three large religious bodies; The Catholic Church, The Theosophists and The Bahais. It is a language without sect, country or political affiliation, free to all and freely used by all.

In our peaceful and prosperous land shall we allow ourselves to become indifferent, or shall we gird up our loins and work for Esperanto as it deserves?

Working for Esperanto does not mean simply studying the language for selfish purposes. It does not mean simply subscribing to the magazine. It does not mean the painful parting with fifty cents to become a member of our Association. It means first a personal effort to spread knowledge of and about Esperanto. It means financial support of an organization which knows how to spread this knowledge and which is rich in material in the way of inquiries.

Shall we GET BUSY? or shall we lie down in indifference and let Nature take its course?

—o—

Paris, la 12an de Dec., 1916.

S-ro D-ro C. H. Fessenden,
Newton Center, Mass.

Estimata Samideano:

De kiam vi skribis al ni en junio lasta por peti dokumentojn por la Kuracista Kongreso, mi ne plu aŭdis pri vi, kaj ne plu mem skribis al vi pro la ĉiama kaŭzo: la troa laboro! Pensu ke kun la kara Generalo, kiu havas multe da aliaj aferoj, ni restis nur por propagandi, kaj tiom multe estas farinda en tiu momento. Des pli ke la gazetoj ne estas tre favoraj ĝenerale, pro la malfeliĉa situacio kreita de la milito. Ofte mi ricevas de amikoj en eksterlando ĉu el la neŭtralaj, ĉu el la amikaj, leterojn en kiuj oni sentas miron pri la neagemo de la Francaj Esperantistoj! Ve, tiuj amikoj tute ne komprenas la situacion de nia kompatinda lando! Vi ja povis legi en la raportoj gazetaj, ke el la popolaro en Franclando 1 el 6 estas mobilizitaj kiam en aliaj landoj nur 1 el 11 aŭ eĉ kiel en Ruslando 1 el 20.

La kutima rekrutmaniero en nia lando estas ja tute alia ol en la aliaj landoj; multe pli demokrata en kutima tempo, sed multe pli ruiniga en milittempo!

Ne tial ke mi estas virino, sed mi tamen devas diri ke mi preskaŭ fariĝis pli fieraj pri miaj samseksaninoj, de kiam mi povis vidi kion ili kapablas fari. Ili ja preskaŭ solaj kondukas la nunajn francajn industriojn kaj komercon! Same en ĉiuj Societoj ideaj! Kiam la viroj estis forigitaj pro la mobilizo, ĉio troviĝis malorganizita, ĉar en nia ĉarma lando, tiel progresema je aliaj vidpunktoj, la virinoj estas preskaŭ ĉiam forigitaj el ĉiuj Komitatoj ideaj aŭ aliaj, aŭ ili mem kreas apartajn komitatojn, kaj societojn, kiuj ofte estas mokataj de la viroj (de la gazetoj, kio estas same).

Tamen, de la komenco de tiu ĉi milito, la virinoj agis laŭ propra iniciativo ofte, por kiel eble anstataŭi la virojn forestantajn, kaj malgraŭ la manko de sperto, ili preskaŭ ĉiam sukcesis.

Despli en nia Esperanta afero, ankoraŭ tiel juna, la virinoj restis solaj ĉe la grupoj, kaj tial oni ne plu aŭdas multe pri ili. Post longa atendo pri pliboniĝo de la stato, kaj la reveno de la viroj, la virinoj vidantaj ke nenio ŝanĝas, kaj ke la vivo de Esperanto estas minacata en nia lando, rekomencas labori, kaj kun plezuro mi notas jam vekigojn de grupoj sub ilia ago, kaj tiu de kelkaj mobilizitoj: kuracistoj, flegistoj, k. t. p.

Post multaj klopodoj de ni, la Militministerio (Ŝaniga servo) mendis 10,000 el la ruĝkrucaj gvidlibretoj, kiuj estas disdonitaj al la flegistoj kaj kuracistoj en la sanigaj organizoj regionaj. Niaj Samideanoj, eksciinte tion, petis la permeson fari paroladojn pri la temo: Esperanto-Ruĝa-kruco, kaj sukcese jam faris en Le Mans, Amiens, Bordeaux. Post tiuj paroladoj kursoj estas organizitaj, kaj multaj el la ricevintoj broŝureton, mendis poste la Fundamenton por lerni mem Esperanton.

Ĉar la Centra Oficejo estas dezertigita pro la foresto kaj morto de la oficistoj, mi restis ja tute sola por respondi al ĉiuj, kaj doni la petitajn konsilojn pri studo, k. t. p. Kiel vi vidos per la nuna skribpapero, la sola funkcia sekcio de la E. C. O. estas la propaganda, konata kiel Societo de Amikoj de Esperanto (nacia sekcio).

Vi povas noti la ĉefajn faktojn sendatajn de mi en la Amerika Esperantisto, tio eble interesos la Usonajn samideanojn, kaj ili mem povos utiligi la informojn pri ruĝa kruco por fruktodona propagando. Kun sincera saluto kaj bondeziro por pli feliĉa estonta jaro por ni ĉiuj "homoj," mi sendas al vi kaj al la Usonaj samideanoj miajn samideanajn sentojn.
(Subskribo nelegebla).

—o—

BIRTHDAY GREETINGS TO DR. ZAMENHOF BY WIRELESS

Just before the birthday of Dr. Zamenhof the New York Group of Esperantists sent to him at Warsaw "Korajn Bondezirojn." Through the kindness of Admiral Benson, Chief of Naval Operations, our samideano Mr. Charles W. Stewart, the Librarian of the Navy Department at Washington, and Commander David W. Todd, U. S. N., Naval Radio Station, Radio, Va., the greetings were received by Dr. Zamenhof, and notification sent back to that effect.

It is interesting to learn that it is reported that the message was picked up all over Europe and it was considered very fine that the Christmas greetings of the American Esperantists should be conveyed to Dr. Zamenhof in this way.

—o—

WORLD GLEANINGS

Denmark. Miss Margarethe Noll has just been elected president of the Central Danish Esperanto League. At a recent convention of Swedish and Danish Theosophists in Bastard, Miss Noll was requested to speak on the subject of an international language.

Germany. At a meeting of the Berlin group, the U.E.A. Delegate from Breslau spoke on Esperantism and its mission after the war. He urged every Esperantist to work for the restoration of interrupted international relations. New courses are reported in Achim, Essen (82 members), Gera and Lubeck.

Spain. On the occasion of the 29th anniversary of the publication of the first Esperanto text-book by Dr.

Zamenhof, a celebration was enjoyed by the Esperanto societies in Madrid. Speeches and recitations regarding the movement, followed by refreshments and a dance, constituted the entertainment.

India. At the German internment camp in Ahmednagar, a class has been organized for the study of the International Language by E. Gruhlke.

Russia. The introduction of Esperanto into the schools of the Odessa district has been authorized by the educational authorities. The International Language is rapidly regaining its strength in the Russian Empire and bids fair to become more powerful than before the outbreak of the war. In one of the internment camps 100 Italian-Austrian soldiers are learning the language.

—o—

KRONIKO NORDAMERIKA

California. D-ro H. W. Yemans, nia prezidanto, lekciis pri Esperanto, kaj montris le Esperantajn lumbildojn ĉe kunveno de la "Pacific Coast Press Club" por virinoj. D-ro Blanche Sanborn, ano de tiu klubo, kaj ankaŭ ano de la Propaganda Komitato de la Kalifornia Rondaro, aranĝis la aferon kiu estis granda sukceso. La halo estis bele ornamita per la verdaj standardoj de la Esperantistoj, kaj post la programo, D-ro Sanborn kaj F-ino Van Sloun disdonis propagandan literaturon al interesuloj. La San Franciskaj tagjurnaloj bone raportis la aferon. Dankante lin pro lia afableco, la sekretario de la virina asocio sendis la jenan leteron al D-ro Yemans:

"November 23d, 1916.

To Dr. H. W. Yemans

Dear Dr. Yemans:—

Mrs. E. D. Donovan, the President of the Pacific Coast Woman's Press Association has asked me to express the gratitude and appreciation of herself and the members of the Executive Board for the highly interesting lecture and fine stereopticon views you gave us on Monday, the 13th of November. Everyone expressed the greatest pleasure and interest. It was a decided success. World Travels by means of Esperanto was also very enjoyable.

We thank you very much for the very delightful afternoon you gave us.

With every good wish to you, I am,
dear Sir,

Yours very sincerely,
(Signed) Harriett Austin
Corresponding Secretary.

Colorado. La Esperanta Grupo en Denver vekigis post dujara dormado kaj sub la nomo "Denver Esperanta Societo" ree komencis vigle labori por nia afero. D-ro G. M. Wright estas elektita prezidanto, kaj S-ro C. Werthau, sekretario. La Komitato konsistas el D-ro Wright, S-ro Werthau kaj S-ro J. M. Kerr. Tri kursoj kunvenas ĉiusemajne. S-ro J. M. Kerr estas instruisto al la komencantoj. S-ro D. Clerg gvidas kurson merkredon vespere, kaj S-ro S. Paubionsky kondukas du kursojn,—vendrede kaj sabate. Ni esperas ke la progresema societo rapide kreskiĝos.

Massachusetts. La 26an de Novembro okazis en Lynn, Y. M. H. A. Halo, Esperanta propaganda kunveno. La salono estis plenigata, kaj multaj personoj devis foriri ĉar ili ne povis trovi seĝojn. Preskaŭ 200 personoj ĉeestis. S-ro C. H. Matchett faris bonan propagandan paroladon pri la Esperanta lingvo, kaj multe interesigis la aŭdantaron. F-ino Edna Schenck, la opera kantistino de la Bostona Esperanta Societo, kantis kelkajn operajn kantojn. Poste F-ino Ohman, kun S-ro L. D. Kisner, interparoladis esperante, kaj pruvis al la aŭdantaro la internaciecon, facilecon kaj belsoncon de la lingvo. La kunveno estis sukcesplena, kaj multaj donis la adresojn por la kursoj kiujn ili stariĝos en Lynn. Loka tagjurnalo donis tre favoran raporton pri la kunveno.

Nebraska. La Esperanta Fako de la Kristana Celada Unio de Nebraska, ĉe la ŝtata kunveno, Omaha, Nov. 5an-8an, kondukis Instituton Esperantan kun bela kaj interesa ekspozicio de Esperantaj gazetoj, poŝtkartoj, lingvaj kartoj, ktp. Oni kondukis diservon, dimanĉon, kie estis disdonataj flugfolioj montrante la himnojn esperante. Dum la instituto, 188 personoj enskribiĝis kiel komencantoj.

—o—

ESPERANTISMO

Esperantismo, kiel mi ĝin komprenas, estas la animo de Esperanto kaj la fajrero kiu konservas la lingvon viva. Esperantismo estas la plej granda ideo kiu iam envenis en la

mondon, kaj la benoj kiuj alkreskos el ĝia efektiviĝo superos ĉiun alian kiu estos donacita al la homaro, ĉar tiu ĉi bonega kaj glora afero, la kuniĝo de ĉiuj homoj en unu familion, progresados ĝis kiam la lingva barilo estos detruita.

Intertempe, dum oni laboras por la kompletigo de tiu ĉi granda espero, Esperanto, la korpo de Esperantismo, ne estas senutila, por tiuj, kiuj aliĝas kun ĝi. El la studado de la lingvo kaj plezuro kaj profito estas akiritaj.

Esperanto helpas la lernanton, pli bone kompreni sian propran lingvon kaj faras fremdajn lingvojn malpli malfacilaj. Sed kial li malŝparas tiel multe da tempo kaj laboro studante fremdajn lingvojn, ĉar, post kiam li akiris duonan sciadon el ili (ĉar tio estas ĉio, kion la plimulto el la studentoj ricevas) ili tute ne estas utilaj al li.

Se ĉiu studas nur du lingvojn, Esperanton kaj la sian, li povus ellerni ilin, kaj lerninte ilin, trovos ilin praktikaj al si.

Tiam li povas korespondi kun homoj en ĉiuj anguloj de la terglobo, kaj samtempe li povas legi librojn kaj revuojn verkitajn de la enlanduloj el aliaj landoj, tiamaniere sciigante pri iliaj diroj kaj moroj.

Kiajn utilojn farus tiu ĉi lingvo al la homoj kaj nacioj?

La interkomunikiĝo de la mondo multobligus. Vojaĝistoj povas iri ĉien, kaj kompreni ĉiujn. Malami-keco inter la nacioj pro malkompreniĝo ĉesus. La scio disvastiĝus kaj la nacioj fariĝus pli kleraj.

—o—

Last month our new office boy tried to help us out by making a list of part of the members who had renewed for the current year. The Editor confesses that final copy of the magazine was not read and in some way this abridged list "got by." Less than a thousand letters have been received asking "Why wasn't my name there?" The boy either became wearied with his arduous labors or saw us coming!

It has not been the policy of the Association in the past to publish any list of members, as such lists have been abused.

We have good material now waiting for the magazine, for which there is not sufficient room, and we shall

not at present use our pages for membership lists. If later on it seems to be advisable to publish a year-book, containing complete list, this may be done.

A good proportion of our members are enrolled through district or local organizations, and returns are made by these at varying intervals. A list published monthly would never be up to date and while some might be gratified at seeing their names in print there are others who would be omitted from returns not being in, or, if in, not entered on files. For the above reasons the membership list in following issues will be conspicuous by its absence.

—o—

A REORGANIZED ASSOCIATION?

During the past years there has been a good deal of discussion as to how the Association can be made self-supporting. How the bulk of the burden can be taken from the shoulders of the few and how the rapidly increasing number of malriĉuloj may be enrolled without money and without price.

The following suggestions are made to bring the matter to open discussion and if possible to formulate some satisfactory plan for future existence in time to adopt it at our next congress.

(1). A complete amalgamation of the Association and Company with one common treasury and one set of officers.

(2). A membership fee of three dollars per year which shall include subscription to *Amerika Esperantisto*.

(3). An enrollment of Esperanto Clubs and societies at an annual fee of fifty cents if membership is less than ten and an additional fifty cents for every ten members. All members of such clubs and societies to be de facto members of the Association.

(4). Where members are isolated the formation of a district organization which shall pay the same pro-rata dues as a local club.

There must be 1,000 Esperantists who will be included in 2 and there ought to be ten times that number included under 3 and 4.

Three thousand dollars would enable us to maintain properly the work of the Central Office, including the

cost of issuing 1,000 copies of the magazine each month, with a possible monthly appropriation to the Propaganda Committee for definite lines of work.

A fund should be started for the publication of literature in and about Esperanto. Plenty of good material is to be had if its utilization is made possible.

Are there a thousand Esperantists in Usono who are willing to invest \$3.00 per year for Esperanto and to make possible the work that is waiting to be done?

We hope for a free discussion of this matter, but don't let it be all discussion. Let us have a little action.

—o—

An attractive circular letter, signed by the officers of the Detroit Office, has just been issued by the Detroit Esperanto Society. In this, the need for prompt payment of dues is set forth, and an assessment of \$3, covering E. A. N. A. and U. E. A. dues and propaganda expenses, is requested. Detroit Esperantists who may not have received the circular may communicate with the officers at the address, Esperanto Office of Detroit, Inc., Breitmeyer Bldg., Detroit, Mich.

State societies already represented in this year's list of renewals include the following: New York, Maryland, Tri-State, Pennsylvania, Kansas, Nebraska and California. Where are the others?

—o—

GUARANTEE FUND

Additional Subscribers

Dr. F. G. Cottrell, Washington, D. C.
Edwin L. Clarke, New York.

—o—

THE TENTH E. A. N. A. CONGRESS!

The following will be of intense interest to all members of the Association thruout the country.

Philadelphia, Pa., Dec. 16, 1916.

Isabelle M. Horn,
Asst. Sec., E. A. N. A.
New Orleans, La.

My dear Mrs. Horn:

It gives me great pleasure to state that at a meeting of the Executive Council of the Philadelphia Esperanto Society, it was unanimously resolved to invite the Esperanto Asso-

ciation of North America to hold its next annual meeting, the 10th, in this city, some time during the coming summer.

If the invitation is accepted the "Fratamurbanoj" will do their best to welcome the samideanoj and to make the "Deka" the success that it deserves to be.

Kun sinceraj bondeziroj,
(Signed) Henry W. Hetzel,
President, Phila Esp. Soc.

Altho several other invitations have been received for our next meeting, this one from Philadelphia is most welcome, and is heartily recommended for the approval of our Executive Committee and Councilors. Philadelphia, with the cooperation of the nearby centers of Esperanto activity, is able to engineer a convention that will compare most favorably with those held in other cities within the last few years.

We hope with the next number to be able to launch a successful publicity campaign in the interests of the 10th in Philadelphia.

—o—

ORGANIZED PROPAGANDA COMMITTEE

State Consuls

Isabelle M. Horn, Chairman
G. W. Lee
C. H. Kavanaugh
Kenneth C. Kerr
Dr. F. G. Cottrell
W. G. Stone, Maine
C. C. Coigne, New York
A. S. Vinzent, California
W. W. Pannell, Oklahoma
J. Homer Clark, Oregon
A. F. Sundermeyer, Texas

Fellow Members of the National Propaganda Committee, E. A. N. A.

Greetings:

Because of the general routine work of organizing, answering inquiries, etc., we have not yet had the opportunity for personal communication.

The National Propaganda Committee is designed to work as a unit in furthering the propaganda of the International Language, by whatever method we can possibly find available. The first organization work, that of appointing a State Propaganda Consul in every state in the Union, has been started with most favorable results, and apparently will go forward,

tho slowly, to a most successful finish. A State Consul, with the power to appoint four members to make up a committee of five, for propaganda in each state, working in harmony and cooperation with the national committee, should bring about a state of close organization which is most desirable.

Many lines of work present themselves, which with sufficient financial backing, could easily be followed. However, not being possessed of an appropriation of any sort at present, it behooves each one of us to recognize our personal responsibility in this matter, and so far as we are able, give as much time, thought and energy to this work as possible.

Mr. G. W. Lee, 147 Milk St., Boston, Mass., has been selected as Chairman of a special committee looking toward the furtherance of the use of the Esperanto language in commercial lines. He is requested to use his ability, knowledge and energy in pursuance of this end, and owing to the immense opportunities now opening before the Esperantists of the world, because of European and South American trade, something tangible should be accomplished. It should not be forgotten that Germany, having already recognized Esperanto semi-officially, presents a favorable field for this branch of the propaganda. Mr. Lee is requested to work out a plan of operation, inform the Chairman of his ideas, and receive thru publicity in *Amerika Esperantisto* and other means, the fullest possible cooperation.

Mr. K. C. Kerr, 501 Republic Bldg., Youngstown, Ohio, the second member of the Committee, has already demonstrated his ability in the role selected for him. We hope to receive such manuscripts, brief and otherwise, regarding all phases of propaganda work, and the utility of the International Language in all lines, from Mr. Kerr, distributing same among the members of the Committee, to the State Consuls, for publication in daily and weekly papers, magazines and the like. Mr. Kerr's valuable work can be used to advantage by every other member of the Committee, as all propaganda methods followed may reach publicity thru his facile pen.

Mr. Chas. H. Kavanaugh, Berrien

Springs, Mich., is asked to take up the matter of Esperanto and its relation to universal brotherhood, with special reference to the use of the International Language in the Peace Conference at the close of the war, and in all matters relating to international affairs, Red Cross propaganda and the like. This is a particularly large field, and helpers and co-workers may be gathered not only from this country, but from every nation in the world, as mankind looks more longingly and desperately for the day when racial hatred shall be obliterated from the earth. The furtherance of Esperanto along this idealistic line is after all the primary purpose which spurred on its beloved creator to success, and the immense field for work here has hardly been tested. Thru acknowledged peace workers and societies, thru international lists of every kind, thru any creed on the face of the earth which preaches the "Fatherhood of God and the Brotherhood of Man," and thru dozens of other ways, the seed of Esperanto may be planted, to bring about the realization of this international ideal.

Dr. F. G. Cottrell, of California and Washington, D. C., thru his general knowledge of men and affairs will afford us his services for general propaganda work, tho with special reference to the ultimate installation of Esperanto into the public school system of this country. His ideas, investigations and results along these lines will be used in cooperation with the School Committee, and it is hoped that thru his direct and never-failing method of interesting so many public-spirited and influential men in the Esperanto cause, a nucleus will be built up which when the psychological time arrives, will prove of significant value in establishing the International language in its rightful place,—a regular subject in the curriculum of every 8th grade or high school in the country.

Lastly, your chairman hopes to act as a medium between every member of the national committee, every state consul, and every Esperantist in this country, both thru personal communication and thru **Amerika Esperantisto**. Every appointee (national and state) is earnestly requested to report in detail any method tried, any suggestion and any advantage gained, for the en-

couragement and information of fellow-workers. Committee members and consuls are on the other hand urged to write the Chairman for suggestions, information or help, which will be rendered to the fullest possible extent.

At the 1917 annual meeting, the Propaganda Committee wishes to report the results of an active, energetic and conscientious campaign. With individual and collective cooperation this can be done. With loyalty and faithfulness to our cause, as our standard, it shall be done.

Fraternally yours,
Isabelle M. Horn,
Chairman, Propaganda Committee, E. A. N. A.

—o—

To all members of E. A. N. A., past, present and future:

For the past two years, since the 9th Congress of E. A. N. A. in San Francisco, 1915, the Central Office has been soliciting a Guarantee Fund, amounting to the paltry sum of \$1,000. Esperanto associations in other countries for many years have been regularly raising funds of this nature, ranging in total amounts anywhere from \$10,000 to \$25,000. Our plan built on these self-same principles, has brought in pledges to us, after unceasing and untiring efforts, amounting to the munificent sum of \$745, — look at it again, — SEVEN HUNDRED FORTY-FIVE DOLLARS! The Esperantists in this country number at a safe and conservative estimate at least 10,000, judging as we may from the records of membership in E. A. N. A. and the subscription list of **Amerika Esperantisto**, for the past five or six years. Out of this number FIFTY-SIX persons have responded to our appeals during the last 17 months, with a total subscription amount as shown above of just \$745. This means that about one half of one per cent of the readers of this magazine and the loyal members of the Association have deigned to heed the desperate appeal of our Central Office for funds with which to keep our movement alive,—to at least preserve intact a nominal Central Office.

To set straight any erroneous ideas to the contrary, we again call to your attention the fact that not one single active Esperantist worker at

the Central Office, not one officer, committee member or other individual is receiving a cent of remuneration for the time and energy expended in this work. If any one can imagine that a 50 cents per capita membership can pay rent and incidental office expenses, buy stationery and supplies, and cover a fair-sized postage bill, to say nothing of printed matter in the way of membership cards, propaganda literature and the like, and then leave a balance sufficient to branch out into any one line of the many avenues of opportunity open to us, that person needs to spend a day or two in the environs of the Central Office. Either he can teach us something or we shall be able to give him a few pointers.

Every philanthropic movement, every reform, every propaganda, needs money, sordid as it may seem to those idealists among us, who wish such a practical and commercial subject entirely tabooed. As we contribute our "missionary mite" for the conversion of the benighted heathen, as we subscribe amounts to the Red Cross organization, to our favorite peace league and to all the other advanced movements which claim the attention of the up-to-date person of today, so must we consider our Esperanto cause, which is the foundation necessary for any international organization to attain its highest efficiency and loftiest aim.

The crux of the matter is this,—that Guarantee Fund must be completed and what is more, it must be completed quickly. We do not propose to take up any more time and space in launching this affair, when it is already such an old matter that every Esperantist knows or should know it by heart. Furthermore, this is the last request of this nature which our self-respect will permit us to utter. Unless the right amount of cooperation is forthcoming, which we of the Central Office hope, and have a right, to receive, we must take other steps deeply repugnant not only to ourselves but to every Esperantist who has the welfare of "nia afero" at heart.

Are you one of the "fifty-six" or are you "fifty-seven"?

Isabelle M. Horn,
Asst. Secretary, E. A. N. A.

IN THE PRESS

Following the publication of the letter from Mr. Creston C. Coigne, given in the last issue, the New York "Sun" on Nov. 27th published a letter from one, Albert Schinz, of Northampton, Mass., in which exception was taken to the statements made by Mr. Coigne. Mr. Schinz asserts that because of the German recognition of Esperanto a suspicion is growing among the British allies that Esperanto is promoting Pan-Germanism. Answering the statements made therein, from which the most absurd conclusions could be drawn, on Dec. 4th, Mr. Rufus W. Powell replies to Mr. Schinz in a brief article, showing that France and Italy quickly followed the example of Germany and that "no good Esperantist has the least criticism to make against any other Esperantist who uses the language for any purpose whatever." Mr. Powell continues:

"I and my Esperantist friends in New York, representing Germany, Russia, Sweden, Poland, South Africa, England, France, and also American ancestry without a mixture of foreign blood for many generations, whatever may be our different wishes regarding the conclusion of the war, all feel that when the conflict is over there will be nothing which will do more to bring the hearts of men together again than the language of peace and hope, Esperanto."

—o—

(From N. Y. Journal of Commerce, Dec. 26, 1916).

WAR AND LANGUAGES

It is an ancient Israelite myth that the first race of men had but one language, which held them together until they tried to invade heaven by building a tower that should reach the sky. The ruler of that realm defeated their purpose by confounding their language so that they could not understand each other. Then they gave up the bold attempt and became dispersed over the face of the earth. From those scattered families proceeded the different races of men, who increased and multiplied, each race having a language of its own. In the vast increase of population and the various divisions and migrations in relatively modern times, the var-

iety of tongues and dialects became so numerous as still to keep the human race divided into nations which could not understand each other. Nothing has done so much to keep them apart and bring them into hostile relations, for lack of means of communicating and coming to a common understanding of each others qualities and purposes. The confusion of tongues has been the most prolific cause of war from time immemorial, even unto this day.

There is no doubt that this difference of language has perpetuated the progress of man along different racial lines and caused the development of national characteristics which become fixed and difficult to influence from the outside. Even now, the mass of the people of one nation do not understand the language of another except where they become mingled across a common border or by migration. There is in all modern countries a class of more fortunate, more intelligent or more educated persons, who learn other languages than their own. This extends their power and influence, and enables them to become more or less a ruling class in their own country. To maintain their power they may keep their subjects attached only to their own language and unfamiliar with any other. This is calculated to make it easy to cherish an aversion to others through misunderstanding.

Take the Europe of today with its enmities so easily inflamed. The people of one country have little means of familiar intercourse or acquaintance with the affairs or characteristics of another. Misunderstandings are almost inevitable and if rulers become at odds with each other in their selfish designs and provoke hostilities, it is easy to rally their forces, educated, trained and disciplined for the special purpose, to war with those of another power without any clear understanding of the reason for the conflict. It is a misfortune for Europe, with all its boasted civilization, to be divided among so many nations with persistent racial differences, maintained by diversities of language. But for that there would be no such wars as have occurred in the last century and a half.

The people of the United States were at first mainly of English de-

scent, but for three-quarters of a century there has been a rapid mingling of races and nationalities which should, in the long run, become a source of national breadth and strength of character and result in a general understanding of the people of different nations. Our people have a common language which ought to be maintained and persistently taught in the schools, though all should be free to learn other tongues and to use them at will. A blending of race or language is not to be forced, but the more complete it becomes the better. The people of these states should be one and become harmonious in their political feeling and in devotion to their Government. If the nations of the earth could become of one language, in a generation or two they would doubtless come to an understanding with each other which would put an end to wars.

—o—

War and Languages

New York, Dec. 26, 1916.

Editor of The Journal of Commerce and Commercial Bulletin:

Sir:—Please allow brief, but appreciative comment on the leading article, "War and Languages," published by you this morning. More than eighty years ago it was said by De Tocqueville in his "Democracy in America" that "the tie of language is perhaps the strongest and the most durable that can unite mankind." This most certainly applies to national life and interests, but international interests are now becoming so increasingly important that something is needed that shall serve to bring people nearer to each other than could be done by any national tongue. It would be a great mistake to even try to impose any national language on any other people than those who already use it and, because of the absolute impossibility of any one being able to learn enough languages for international purposes, why would it not be wise for such practical people as those of the United States to learn the international language, Esperanto, which is already in extensive and satisfactory use in Europe? It not only gives to its adherents a feeling of international brotherhood never heretofore attained, but is also of much practical service in alleviating some of the miseries of

the war, and in other ways. I have just received from the Universal Esperanto Association of Geneva some very important information about European business conditions that I was not able to secure through our Department of State. This is only one instance among many of the service that can be rendered by a common tongue, and it is an oversight on the part of our people that this matter is not more appreciated here.

Yours truly, P.

—o—

"The Evening Capital," Annapolis, Md., which was so exceedingly kind to the visitors during the 9th National E. A. N. A. Congress, in its issue of Dec. 12, reminds its readers of the Esperanto wedding ceremony performed during the Congress in July. In large headlines, the "Capital" announces "A Notable Wedding Ceremony Commemorated in Poetry," and an accompanying note gives the following explanation:

Note: The first wedding solemnized in the New World with the use of Esperanto, took place in the historic State House, at Annapolis, Md., on July 29th, 1916, when, in the presence of the Ninth Congress of the Esperanto Association of North America, Dr. John Stephen Horn of San Jose, California and Miss Isabelle A. McCaffrey, of West Newton, Mass., were united in Holy Matrimony by the Rev. James L. Smiley, of St. Anne's Protestant Episcopal Church, Annapolis.

The Congress formally requested Mr. Hu I. Keyes, of Uniontown, Pa., an attending delegate, to celebrate the event in a poem. Mr. Keyes grasped the spirit and significance of the occasion and wrote twenty-three stanzas in Esperanto, which are published in the Sept.-October number of the *Amerika Esperantisto*.

On the urgent plea of an Annapolis Esperantist Mr. Keyes kindly made an English version also, which appears below. The reader can readily grasp the glowing tribute to Maryland, the buzz of the Congress, the expectancy of a rumored wedding, then its climax—a prophecy of the union of east and west, of Old and New World, through the International Tongue—Esperanto.

A WEDDING RECOLLECTION

Now in a goodly land a welcome guest
Is tarrying awhile—resplendent Summer;
With pageant woods and gardens gaily drest
Lo, Earth rejoicing greets the gracious comer.
Then Summer smiling cries in ecstasy;
"On plain, on hill, by stream or ocean strand
Lies there a land more fair—it can not be!—
More luring and more fair than Maryland.
Do golden milkweed and sweet lilies grow
By lazy streams in other solitudes?
Do other paths with honeysuckle glow
And orioles make vocal other woods?"
O Maryland, of thy heroic deeds
Almost with adoration Freedom tells;

Within thy storied towns and on thy meads
The lyric Muse abides and glory dwells.

Within a famous temple of that land,
Close-linked by legend with the Nation's birth
How fittingly convenes a fervent band
Far drawn from many regions of the earth!

'Tis long past the morning—
The room filled with people
Resounds to the warning
That strikes in the steeple.

The moments keep speeding;
The people ignore them,
And wait—all unheeding
The work that's before them.

The crowd, its gay humor
But mildly repressing
Seems ruled by a rumor
Absorbing, obsessing.

The low secret humming,
The glances portentous,
Betoken the coming
Of something momentous.

They loiter—rising, moving, sitting down—
The while conversing in an undertone;
The door swings wide; a churchman in his
gown

Comes in and straightway mounts the speaker's
throne.

Amid the silence that enwraps the room
With scarce a moment's foreword he commands

In formulated phrase: "The bride and groom
Will now come forward." Then he waiting
stands.

A tense, expectant moment follows; then
With all the charm of maiden modesty
And grace beyond the praise of tongue or pen
Emerges from her place the bride-to-be.

And Admiration follows to remark
The perfect poise, the all-unconscious art
Of her who goes serenely to embark
Upon life's tide with him who holds her heart.

On tip-toe Expectation stands to see
The weaving of the fateful, magic skein
That binds two hearts together—thus to be
In travail and in peace, in joy and pain.

In many lands and many tongues the Past
The invocation of that spell has heard;
In Lingvo Esperanto now at last
The Western World attends the mystic word.

With eagerness glowing,
Each listener gazes;
Like billows come flowing
The ritual phrases.

Now rising and sweeping
Like streams down a mountain;
Now purling and creeping
Like rills from a fountain!

Like jewels out-glancing
With ravishing lustre,
The vocals entrancing
In syllables cluster!

The sounds backward flinging,
The syllables voicing—
Lo, Echo seems singing
Of nuptial rejoicing!

The spell is woven and the rite is done;
Ensues among the guests a kindly strife—
For each one fain would be the earliest one
To greet the new-made husband and his wife.

"Prosperity be theirs—and peace and health;
A blessing to them!" cries each loyal friend;
"May joy and hope be fiber of their wealth
And bide with them on earth until the end!"

In every mind this thought now finds a place:
"Her childhood's home beside the eastern
shore

She freely leaves, her husband's house to
 grace
 Long miles away where western billows roar,
 "Prophetic symbol of our Venture bold:—
 The farthest-lying lands beneath the sun
 With all the tribes and nations they unfold
 To blend—by Esperanto—into one!"

—o—

An issue of the daily, "Detroit Journal," prints an interview with Mr. Oscar Poehlmann, one of the

most active of the Detroit Esperantists, with an accompanying photograph of Mr. Poehlmann. Statements concerning the spread and propagan-
 da of Esperanto are brought before the public thru this interview. Mr. Poehlmann was at the 9th Congress in Annapolis, as a member of the "Detroit bunch."

LA LEGENDO DE DORMA KAVO

De Washington Irving

Tradukita de Herbert M. Scott

(Daŭrigo)

Inter la muzikaj disĉiploj, kiuj kolektiĝis unu vesperon ĉiusemajne, por ricevi de li instruojn pri la psalmokantado, estis Katrina Van Tassel, filino kaj sola ido de bonhava Holanda farmisto. Ŝi estis floranta bubino, ĵus dekokjara; rondeta kiel nerdriko; matura, bongusta kaj rozvanga kiel unu el la persikoj de sia patro, kaj fama universale ne nur pro sia beleco, sed pro siaj vastaj heredesperoj. Ŝi estis al tio iom koketema, kiel oni ekvidus eĉ laŭ ŝiaj vestoj, kiuj estis miksaĵo el manieroj antikvaj kaj modernaj, por la plej bone elmontri ŝiajn ĉarmojn.

Ihabod Gruo havis molan, malsaĝan koron por la bela sekso; kaj ne estas mirinde, ke tia alloga peco trovis baldaŭ plaĉon el liaj okuloj, precipe post kiam li vizitis ŝin en la domo de ŝia patro. Maljuna Baltus Van Tassel estis tipa portreto de prospera, kontenta, bonkora agronomo. Estas vero, ke malofte li direktis aŭ la okulojn aŭ la pensojn preter la limojn de l'propra farmo; sed interne de ĉi tiuj, ĉio estis komforta, feliĉa, bonstata. Li estis kontenta pro sia riĉeco, sed ne fiero; pli glorante sin per la malavara abundo, ol per la lukso, de sia vivado. Lia fortikaĵo sidis sur bordo de Hudson-rivero, en unu el la verdaj, ŝirmataj, fruktoportaj anguloj, en kiuj la Holandaj farmistoj amas nestiĝi. Granda ulmo disetendis siajn vastajn branĉojn super ĝi; ĉe kies bazo elŝprucis fonto de plej pura kaj dolĉa akvo, en puteton, formitan el barelo; kaj de tie ŝtelfluis perle tra la herbo, ĝis proksima rivereto, babilanta inter alnoj kaj nanaj salikoj. Apud la

farmdomo estis grandega garbejo, povanta servi kiel preĝejo; kies ĉiu fenestro kaj fendo ŝajnis plenplena de la trezoroj de la farmo; draŝilo diligente sonadis en ĝi de mateno ĝis nokto; hirundoj kaj (5) martenoj flugetis pepante ĉirkaŭ la tegmenta pendajo; kaj vicoj da kolomboj, jen strabante supren, kvazaŭ observante la veteron, jen kun la kapoj sub la flugiloj aŭ kaŝitaj ĉe la brustoj, jen ŝveligante sin, kverante, riverencante antaŭ siaj inoj, ĝuis la sunlumon sur la tegmento. Glataj, supergrasaj porkoj gruntis en la ripozo kaj abundo de siaj baraĵoj, el kiuj elmarŝis de tempo al tempo rotoj da laktoporkidoj, kvazaŭ por ekflari la aeron. Majesta eskadro da neĝblankaj anseroj naĝis en apuda lageto, eskortante tutajn ŝiparojn da anasoj; regimentoj da meleagroj kartavis tra la farmkorto, kaj numidoj plendopepis ĉirkaŭe, kvazaŭ murmuremaj, malkontentaj dommas-trinoj. Antaŭ la greneja pordo paradis la brava koko, modelo de edzo, militisto kaj grandsinjoro; brubatante la poloritajn flugilojn, kriante el la fiereco kaj ĝojo de sia koro—jen disŝirante la teron per la piedoj, jen vokante malavare sian ĉiam-malsatan familion da edzinoj kaj idoj, por ĝui la riĉan mongopecon, kiun li eltrovis.

La buŝo de l'pedagogo sopiris, kiam li rigardis tiun ĉi promesegon pri lukso vintra manĝaĵo. En la avida okulo de sia animo li figuris al si ĉiun porkidon ĉirkaŭkuranta kun pudingo en la ventro kaj pomo en la buŝo; la kolomboj dolĉe enlitiĝis en komfortan pastecon kaj kovriĝis per kovrilo krusta; la anseroj naĝas en sia propra suko; kaj la anasoj edzpariĝis konvene

en pladoj, kun deca doto el bulba saŭco. El la porkoj li vidis eltranĉota glatan lardpecon kaj sukplenan frandan ŝinkon; ĉiu meleagro aperis al li kiel delikate rostoppinglita, kun la stomako subflugilo kaj, eble, ĉirkaŭkolo el bongustaj kolbasoj; kaj eĉ la hela **chanticler** mem sternekuŝis je la dorso, en kromplado, kun eltiritaj ungegoj, kvazaŭ petegante indulgon, kion lia kavalira spirito ne permesus al li fari dum la vivo.

De la momento kiam Ihabod ekrigardis tiun regionon de plezuroj, la paco de lia animo forflugis kaj lia sola zorgo estis, kiamaniere gajni la amon de la senegala filino de Van Tassel. Ĉe tiu entrepreno, cetere, li renkontis pli verajn malfacilaĵojn, ol ordinare antaŭstaris al migranta kavaliro de la pratempo. Ĉi tiu havis por ataki nur gigantojn, sorĉistojn, fajrajn drakojn kaj tiajn facile venkeblajn kontraŭulojn; kaj devis trarabati al si vojon nur tra pordegoj el fero kaj latuno kaj muroj el diamanto ĝis la kastelkarcerero, kie la amatino malliberis; ĉiom de kio li plenumis tiel senpene, kiel oni tranĉus ĝis la centro de Kristnaska pudingo, kaj tiam la fraŭlino donis al li la manon kiel natura okazo. Ihabod, male, devis akiri la koron de kampara koketulino, kun labirinto da kapricoj kaj arbitroj, kiuj ĉiam prezentadis freŝajn malhelpojn kaj barojn, kaj devis renkonti armeon da teruraj kontraŭuloj el veraj osto kaj karno — la multenombraj provincaj amantoj, kiuj sieĝis ĉiun pordon de ŝia koro; observante kun jaluzo kaj kolero unu aliajn, sed pretaj ekbatali pro komuna afero kontraŭ ĉia nova konkuranto.

Inter ĉi tiuj la plej timinda estis dika bruegema kuraĝulo, nomita Abraham, aŭ (laŭ la Holanda mallongigo) **Brom** Van Brunt, la heroo de la tuta regiono, kiu resonis per liaj glorfaroj de fort- kaj fortik-eco. Li estis larĝsultra kaj dikartika, kun mallongaj nigraj bukloharoj kaj malkaŝa sed ne malafabla rigardo, havanta mienon parte ŝerceman, parte arogantan. Pro

siaj Herkulesa ostaro kaj vasta muskelpovo, li ricevis la alnomon Brom *Bones, sub kiu li estis ĉie konata. Li estis fama pro granda scio kaj lerteco en la rajdarto, estante tiel majstra surĉevale, kiel tataro. Li estis unua ĉe ĉiuj vetkuroj kaj kok-bataloj, kaj kun la eminenteco, kiun la korpa forteco akiras en la kampara vivado, estis juĝanto por ĉiuj disputoj, klinante flanken la ĉapelon kaj farante siajn decidojn kun mieno kaj tono, ne permesante kontraŭdiron nek apelacion. Li estis ĉiam preta por batalo aŭ por ludo; sed havis karakteron pli vere petoleman, ol malbonvolan: kaj kun tuta lia aroganta krudeco, kuŝis funde granda dozo da arlekena bonkoreco.

Tiu sovaĝa heroo jam de kelka tempo apartigis la florantan Katrinan kiel objekton de siaj maldelikataj galantajoj, kaj kvankam liaj amagoj iom similis al la mildaj karesoj kaj dorlotado de urso, tamen oni subdiris, ke ŝi ne absolute forpuŝas lin. Certe estas, ke lia advento ĉe ŝi estis signalo, ke la rivalaj kandidatoj retiriĝu, kiuj ne sentis inklinon, disputi kun leono pri liaj amajoj; tiom ke, kiam lia ĉevalo vidiĝis ligita al la barilo de l' bieno Van Tassel—nepra signo, ke ĝia mastro sin svatas interne, ĉiuj ceteraj aspirantoj preterpasis malespere kaj transportis la militon sur kampojn aliajn.

Tia estis la timinda konkuranto, kun kiu Ihabod Gruo devis batali, kaj ĉion konsiderinte, viro pli fortika ol li estus evitinta la konkurson, dum homo pli saĝa estus malesperinta. Sed li havis en sia naturo feliĉan kuniĝon de fleksebleco kaj persisto; li estis korpe kaj spirite simila al risorto—elasta sed daŭra; kvankam li fleksiĝis, li neniam lasis sin rompi; kaj kvankam li kliniĝis antaŭ la plej malforta premo, tamen tuj kiam ĉi tio foriĝis, jen li staris tiel rekte, portis la nazon tiel alte, kiel iam.

(Daŭrigota)

*Elparolu **bonz**; angle = "ostoj."

A COUPON TICKET

MAKES ORDERING BY MAIL A PLEASURE

Besides eliminating all inconveniences and expense connected with purchasing money orders, drafts, securing postage stamps, etc., for remittances, you also get

\$5.50 for \$5.00

The Ticket good for all books, magazines, subscriptions, etc., purchased through us

TRY ONE AND BE CONVINCED!

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

West Newton, Mass.

ORDER BLANK

The American Esperantist Co., Inc., West Newton, Mass.

Please send me at once, the items checked below, for which I enclose the sum of \$.....

Name .....

Address .....

.....

Year's subscription to the monthly magazine, AMERIKA ESPERANTISTO, \$1.00	
COMPLETE GRAMMAR OF ESPERANTO (Kellerman), with vocabularies, \$1.25 postpaid	
Combination of one year's subscription to AMERIKA ESPERANTISTO with copy of COMPLETE GRAMMAR OF ESPERANTO, \$2.00	
PRACTICAL GRAMMAR OF ESPERANTO (Kellerman), 50 cents	

Send me also the following literature as shown in your book-list:

Do Business by Mail

Start with accurate lists of names we furnish—
build solidly. Choose from the following or any
others desired.

Apron Mfrs.	Wealthy Men
Cheese Box Mfrs.	Ice Mfrs.
Shoe Retailers	Doctors
Tin Can Mfrs.	Axle Grease Mfr.
Druggists	Railroad Employees
Auto Owners	Contractors

Our complete book of mailing statistics
on 7000 classes of prospective customers free.

Ross-Gould, 814 Olive Street, St. Louis.

ROSS-GOULD
Mailing
Lists St. Louis

“LA ONDO DE ESPERANTO”

monata ilustrata ĵurnalo, eldonata en Ruslando

1916—VIII-a—jaro

La ĵurnalo aperas akurate la 1-n daton nov-
stile. Ĉiu kajero havas 16-24 paĝojn. For-
mato 17x26 cm. La kunlaboradon partoprenas
ĉiulandaj esperantaj verkistoj. Literaturaj
konkursoj premiataj. Portretoj de konataj Es-
perantistoj. Diversaj ilustraĵoj. Beletristiko
originala kaj tradukita. Plena kroniko. Bib-

La abonpagon—2 rubloj=2,120 sm.=fr.5.35
=mk. 4,32, kr. 5,02, 4 ŝil. 3 p., 2,65 gul., sved.
kr. 3,84, 1.03 dol. (laŭ la poŝta internacia kon-
vencio)—oni sendu al Moskva Librejo “Es-
peranto” (Moskvo, Lubjanskij pr. 3, Rus-
lando) poŝtmandate, papermone, bankĉeke aŭ
pere de enlandaj esperantaj librejoj.

liografio. Amuza fako. Koresponda fako.

Por progresigi la esperantan sciencan lite-
raturon la ĵurnalo senpage donos al la abo-
nantoj en la jaro 1916 1-an parton de granda,
360 paĝa, populare-sciencia verko de Profesoro
de Moskva Universitato K. A. Timirjazjev.

“LA VIVO DE KRESKAJOJ”
Tradukita de Doktoro Andreo Fiŝer

Car dum la milito la poŝtmandata institucio
ne funkcias, la eksterlandanoj tre oportune
povas aboni al la ĵurnalo, sen kurza perdo
kaj multaj poŝtelspezoj, sendante 17 respond-
kuponojn en rekomendita letero.

La anonco en Koresponda fako kostas 30
kop. aŭ 3 respondkuponojn.

KATALUNA ESPERANTISTO

Monata Oficiala Presorgano de

Kataluna Esperantista Federacio kaj de Baska Esperanta Federacio

Redakcio kaj Administracio—Palla 8, pral., Barcelona (Hispanujo)

Unu el la plej elegantaj gazetoj. Tute verkita per korekta Esperanto. Kun
la konstanta kunlaborado de membroj de la Lingva Komitato. La sola
aperanta en Hispanujo. Kelke da numeroj ĉiujare kun ilustraĵoj.

INTERESA ENLANDE KAJ EKSTERLANDE

Propagandaj artikoloj. — Belaj literaturajoj.—Bonaj versajoj, originalaj aŭ
tradukitaj. — Regularo, temoj kaj premioj de la ĉiujaraj INTERNACIAJ
FLORAJ LUDOJ (Literatura Konkurso).—Recenzoj pri novaj verkoj.—

Sciigoj pri enlanda movado, k.t.p., k.t.p.

JARABONO:—Enlande, 4 pesetoj; Eksterlande, 2'400 spesmiloj
Ĉiun pluan informon petu de la Administracio, strato Palla, 8, pral., Barcelona

---

La Emerson-a "SYNCHRONA," ebligante en unu fortepiano sep apartajn ludmanierojn, taŭgas unike por precize ŝatigi ĉiun familianon laŭ liaj gustoj kaj bezonoj.

Komencante kun sia povo aŭtomate ludi—per elektro—kaj reprodukti detale la ludadon de famkonataj ludistoj, ĝi ebligas, per ia el tiuj sep ludmanieroj, ke fortepiana muziko estu egale bone ludata de la sperta muzikisto aŭ de la amatoro, kiu, antaŭe, nur povis aŭskulti.

Ne la malplej granda el ĝiaj mirindaĵoj estas la "Accompano," eksklusiva je la Emerson-a "Synchrona" per kiu oni povas perfekte reguligi kaj kontroli la muzikon je distanco.

Vendistoj en ĉefaj urboj kaj urbetoj

Petu Katalogon

EMERSON PIANO COMPANY

Boston, Mass.

(Fondita 1849)
